Κυριακή Ε' Λουκά: Του πλουσίου και του Λαζάρου († Μητροπολίτης Σουρόζ Αντώνιος Bloom)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 2 Νοεμβρίου, 2018

(Λουκ. ιστ΄19-31)

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Ὅπως κάθε παραβολὴ τοῦ Κυρίου ποὺ μιλάει γιὰ τὴν κρίση, ἡ σημερινὴ παραβολὴ εἶναι πολὺ ἁπλὴ ὡς πρὸς τὸ νόημά της καὶ ταυτόχρονα θὰ πρέπει νὰ τὴν ἐξετάσουμε βαθύτερα.

Τὸ ἁπλὸ νόημά της εἶναι τοῦτο: Εἴχατε στὴν γῆ ὅ,τι ἦταν καλό, ὁ Λάζαρος δὲν εἶχε τίποτα· ἐπομένως ἀποκτᾶ στὴν αἰώνια ζωὴ ὅλα τ' ἀγαθὰ ποὺ τοῦ εἶχαν λείψει στὴ γῆ καὶ ἐσεῖς τὰ στερῆστε. Ἀλλὰ αὐτὸ δὲν συνιστᾶ τὸ ἀληθινὸ καὶ βαθύτερο νόημα τῆς παραβολῆς.

Ποιὸς εἶναι ὁ πλούσιος; Εἶναι ὁ ἄνθρωπος ποὺ δὲν κατεῖχε μόνο ὅλα τὰ ἀγαθὰ ποὺ ἡ γῆ μποροῦσε νὰ τοῦ προσφέρει: πλοῦτο, καλὸ ὄνομα, κοινωνικὴ θέση ἀνάμεσα στοὺς συμπολίτες του· ἦταν ἕνας ἄνθρωπος ποὺ δὲν λαχταροῦσε κάτι ἄλλο. Ὅ,τι ἤθελε, ὅ,τι χρειαζόταν ἦταν ὁ ὑλικὸς πλοῦτος, μιὰ καλὴ θέση ἀνάμεσα στοὺς ἀνθρώπους, τὸν θαυμασμό, μιὰ δουλικὴ ὑπακοὴ ἀπὸ ἐκείνους ποὺ ἦταν κατώτεροί του.

Ὁ Λάζαρος δὲν κατεῖχε τίποτα· ἀλλὰ ἀπὸ τὴν παραβολὴ μαθαίνουμε ὅτι **δὲν παραπονιόταν**, δεχόταν ὅ,τι δὲν ἤθελε ὁ πλούσιος· ἔτρωγε τὰ ψίχουλα ἀπὸ τὸ τραπέζι του. Ἀλλὰ εἶχε μία ζωντανὴ ψυχή· ἴσως νὰ λαχταροῦσε κάτι περισσότερο: ποιὸς ἄνθρωπος δὲν θέλει νὰ ἔχει μία στέγη, νὰ ἔχει ἐξασφαλισμένη τροφή; Ἀλλὰ ἐκεῖνος δεχόταν ὅ,τι τοῦ ἔδιναν μὲ εὐγνωμοσύνη.

Καὶ ὅταν πέθαναν, τί πῆραν μαζί τους; Ὁ πλούσιος δὲν εἶχε τίποτα νὰ πάρει, ἐπειδὴ ποτὲ δὲν νοιαζόταν γιὰ ὁ,τιδήποτε δὲν μποροῦσε νὰ τοῦ προσφέρει ὁ κόσμος. Ὁ Λάζαρος πάντα ποθοῦσε περισσότερα ἀγαθὰ ἀπ' αὐτὰ ποὺ ἡ γῆ μποροῦσε νὰ τοῦ προσφέρει: ἐπιθυμοῦσε δικαιοσύνη, εἰρήνη, ἀγάπη, συμπόνια, ἀλληλεγγύη- ὅλα ἐκεῖνα τὰ πράγματα ποὺ κάνουν τὸν ἄνθρωπο νὰ εἶναι ἄνθρωπος. Ὁ πλούσιος ζοῦσε μιὰ ζωὴ παρόμοια μ' αὐτὴν ποὺ περιγράφεται σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς προφητεῖες: Ὁ λαὸς τοῦ Ἰσραὴλ ἐπαχύνθη ἀπὸ τὸν πλοῦτο καὶ λησμόνησε τὸν Θεό... Ὁ φτωχὸς δὲν μποροῦσε νὰ κάνει κάτι τέτοιο· ἦταν τόσο φτωχὸς γιὰ νὰ ριζώσει στὴν γῆ- ἦταν ἐλεύθερος.

Αὐτὴ ἡ παραβολὴ λοιπὸν ἀφορᾶ ὅλους μας· διότι ὅλοι μας ἔχουμε μέσα μας τὸν πλούσιο καὶ τὸν Λάζαρο. Ἀπὸ τὴ μία πλευρὰ πόσο πλούσιοι, πόσο ἀσφαλεῖς εἴμαστε. Ἀπὸ τὴν ἄλλη, ἐὰν βρισκόμαστε τώρα ἐδῶ, πάει νὰ πεῖ ὅτι στὴν ψυχή μας, ὑπάρχει μία ἄλλη διάσταση ποὺ λαχταρᾶ κάτι ἄλλο. Ἀλλὰ μένει νὰ κάνουμε μία ἐρώτηση: **Ἐὰν ἔπρεπε νὰ διαλέξουμε, τί θὰ διαλέγαμε; Τί εἶναι αὐτὸ ποὺ πραγματικὰ θεωροῦμε πολύτιμο;** Εἶναι ἡ ἀσφάλεια ποὺ μέχρι τώρα ἡ γῆ μᾶς ἔχει προσφέρει- ἢ εἶναι ἡ ἀπεραντοσύνη, τὸ βάθος στὸ ὁποῖο κατανοοῦμε τὸν Θεό, ἡ κοινωνία μας μαζί Του, ἡ ἀγάπη γιὰ τὸν πλησίον, ἡ συμπόνια – τόσα ἄλλα πράγματα ποὺ μᾶς ἔχει διδάξει τὸ Εὐαγγέλιο;

Καὶ αὐτὸ εἶναι τὸ σημεῖο ὅπου ἀναφέρεται ἡ παραβολή, δὲν ἀναφέρεται μόνο σὲ δύο ἄνδρες ἀπὸ τὸ παρελθόν, ἢ σὲ ἄλλους, ἀλλὰ **ἀναφέρεται σὲ μᾶς προσωπικά: ποιὸς εἶμαι- ἢ ἐὰν προτιμᾶτε, καὶ ποὺ εἶναι τὸ πιὸ σωστὸ – ποιὸς ὑπερισχύει μέσα μου;** Μοιάζω περισσότερο μὲ τὸν πλούσιο, τόσο ριζωμένος στὴ γῆ, ὥστε τὰ πράγματα ποὺ ἀφοροῦν τὸ πνεῦμα, τὴν αἰωνιότητα, ἢ πιὸ ἁπλὰ ὅ,τι εἶναι ἀληθινὰ ἀνθρώπινο ἔρχεται δεύτερο –ἢ εἶμαι ἀπὸ ἐκείνους γιὰ τοὺς ὁποίους σημασία ἔχει ὅ,τι εἶναι ἀνθρώπινο, περισσότερο ἀπὸ ὁτιδήποτε ἄλλο;

Κι ἔπειτα, ὑπάρχει κάτι ἄλλο στὴν παραβολή. Ὁ πλούσιος βλέποντας τὸν ἑαυτό του στερημένο ἀπὸ τὰ πάντα, στρέφεται στὸν Ἀβραὰμ καὶ λέει: «Στεῖλε τὸν Λάζαρο στοὺς ἀδελφούς μου ποὺ εἶναι ἀκόμα στὴ γῆ νὰ τοὺς εἰδοποιήσει, γιὰ νὰ μὴν ἔλθουν σὲ τοῦτο τὸν τόπο τῆς βασάνου». Καὶ ὁ Χριστὸς λέει ὅτι ἀκόμα καὶ ἂν κάποιος ἐπιστρέψει ἀπὸ τοὺς νεκρούς, ἐὰν δὲν ἄκουσαν ὅ,τι ἀποκαλύφθηκε στὸ παρελθόν, δὲν θὰ πιστέψουν, θὰ χαθοῦν μέσα στὶς ἁμαρτίες τους.

Πῶς, αὐτὴ ἡ παραβολὴ δὲν ταιριάζει κατὰ τρόπο τραγικὸ μὲ τὴν κατάσταση τῶν ἀνθρώπων ὅταν στέκονταν συνωστισμένοι ὅπως τὸ ἄλεσμα γύρω ἀπὸ τὸν Σταυρὸ ὅπου πέθαινε ὁ Κύριος. Κάποιοι ἦταν πιστοί, ὁ δικός Του λαὸς - ἀλλὰ ποῦ βρίσκονταν; Εἶχαν σκορπίσει. Κάποιοι ἦταν μαθητές Του, μὲ πίστη ποὺ ἔφτανε στὸ βάθος τῆς ὕπαρξής τους, μὲ καρδιακὴ πίστη, οἱ γυναῖκες ποὺ Τὸν εἶχαν ἀκολουθήσει – στάθηκαν σὲ ἀπόσταση· μοναχὰ ἡ Μητέρα τοῦ Θεοῦ καὶ ὁ Ἰωάννης, στάθηκαν δίπλα στὸν Σταυρό.

Ἀλλὰ μέσα στὸ πλῆθος, ὑπῆρχαν ἄνθρωποι ποὺ μαζὶ μὲ τὸν Ἀρχιερέα, τοὺς Φαρισαίους ποὺ εἶχαν καταδικάσει τὸν Θεό, ἔλεγαν: «Κατέβα τώρα ἀπὸ τὸν Σταυρὸ – καὶ θὰ πιστέψουμε...» Πόσοι πολλοὶ σκέφτηκαν: μόνον ἐὰν κατέβαινε ἀπὸ τὸν Σταυρό, θὰ πιστεύαμε χωρὶς νὰ παίρναμε κανένα κίνδυνο, θὰ πιστεύαμε μὲ ἀσφάλεια, μὲ σιγουριά· θὰ πιστεύαμε καὶ θ’ ἀκολουθούσαμε Κάποιον ποὺ τώρα ἡττημένος, στιγματισμένος, ἔχοντας δεχθεῖ τὴν ἀπόρριψη τῶν ἀνθρώπων, κρέμεται στὸν Σταυρὸ ἀνάμεσα σὲ δύο ληστές; Δὲν μποροῦμε...

Αὐτὸ εἶναι τὸ νόημα τῆς παραβολῆς· καὶ ποὺ μᾶς ἀποδεικνύει ἡ ζωὴ τόσων πολλῶν

ἀνθρώπων.

Ποῦ βρισκόμαστε; Εἴμαστε προετοιμασμένοι νὰ πιστέψουμε τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ; Εἴμαστε ἕτοιμοι, αἰχμάλωτοι τῆς ὁμορφιᾶς, τῆς ἀνείπωτης, ἀνέκφραστης ὁμορφιᾶς τῆς προσωπικότητας τοῦ Χριστοῦ, νὰ Τὸν ἀκολουθήσουμε μὲ κάθε κίνδυνο; Καὶ γνωρίζουμε ὅτι ὁ κίνδυνος εἶναι πολὺ μεγάλος: Θὰ στιγματιστοῦμε, θὰ μᾶς κοροϊδέψουν, θὰ εἴμαστε ξένοι, οἱ ἄνθρωποι θὰ μᾶς θεωροῦν ἀλῆτες τῆς γῆς, ὄχι προσκυνητὲς τοῦ Οὐρανοῦ· εἴμαστε ὅμως ἕτοιμοι νὰ τὸ κάνουμε αὐτό;

Πρέπει νὰ σκεφτοῦμε τὶς δύο αὐτὲς ὄψεις τῆς παραβολῆς· γιατί διαφορετικὰ ἡ παραβολὴ εἶναι ἄσχετη μέ μᾶς - καὶ ὅμως, ἔχει τόσο πολὺ σχέση μὲ τὴ ζωή μας.

Ἂς τὴν σκεφτοῦμε βαθιά, κρίνοντας τὴν συνεχῶς. Ὁ Θεὸς δὲν μᾶς κρίνει μὲ σκοπὸ νὰ μᾶς καταδικάσει. Ὁ Θεὸς μᾶς προετοιμάζει πραγματικὰ καὶ μᾶς ζητᾶ ἕνα πράγμα:**Ν’ ἀνταποκριθοῦμε στὴν ἀλήθεια!** Δὲν ἀποδεχόμαστε ἕναν κόσμο ποὺ εἶναι μία χίμαιρα! Μὴν ἀποδέχεστε τὸν ἑαυτό σας, ἐνῶ ἡ ζωὴ σας παραμένει μιὰ ζωὴ ἀπατηλή: νὰ εἶστε ἀληθινοὶ καὶ τότε θὰ γίνετε παιδιὰ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

Καὶ τί μπορεῖ νὰ εἶναι πιὸ σπουδαῖο, ἀδελφοὶ καὶ ἀδελφές τοῦ Χριστοῦ, υἱοὶ καὶ κόρες τοῦ Ζωντανοῦ Θεοῦ· καὶ ἀγγελιοφόροι τοῦ Θεοῦ στὴ γῆ. Μποροῦμε νὰ ἐλπίζουμε σὲ κάτι μεγαλύτερο; Καὶ ὅμως αὐτὸ εἶναι ποὺ προσφέρεται σὲ ὅλους μας καὶ στὸν καθένα χωριστά. Τί θαῦμα! Τί χαρά! Πῶς μποροῦμε νὰ τὸ ἀρνηθοῦμε; Ἀμὴν

(Πηγή: kirigmata.blogspot.gr*)*